

COVID-19 nedir?

Koronavirüsler, **insanlarda** ve **hayvanlarda** hastalığa sebep olabilen bir virüs ailesi.

COVID-19 hastalığına yol açan ise **yeni tip koronavirüs**.

İnsanlarda görülüyor ve koronavirüs ailesinin **7'nci çeşidi**.

Bilimsel adı **SARS-CoV-2**.

Nerede, ne zaman ve nasıl ortaya çıktı?

2019'un aralık ayında görüldü.

Çin'in Hubey eyaletine bağlı **Vuhan** kentinde tespit edildi.

Deniz ürünleri ve canlı hayvan pazarından çıktığı, **yarasalardan geldiği belirtiliyor**.

Mart ayı itibarıyla salgının merkezi artık Çin değil, **ABD ve Avrupa**.

Nasıl bulaşır?

Hasta olanların **öksürmeleri, hapşırmaları** ile.

Saçılan **damlacıklar solunursa** bulaşabiliyor.

Enfekte yüzeylere temastan sonra **eller yıkanmazsa** virüs alınabilir.

Kirli ellerle göz, burun veya ağıza **temas** etmek riskli.

Bulunduğu yüzeyde ne kadar yaşıyor?

Kesin sonuçlar yok, araştırmalar değişkenlik gösteriyor.

Kartonda **24 saate**, plastik ve paslanmaz çelikte **en az 2-3 güne** kadar yaşıyor.

Öksürük, hapşırıkla çıkan damlacıklarda **3 saate** kadar kalıyor.

Havada **birkaç saat** durabiliyor.

Belirtileri neler?

Virüs incelendikçe **belirtiler değişiyor**, hiç somptom göstermeyen de var.

En yaygın belirtiler **yüksek ateş, kuru öksürük** ve **solunum güçlüğü**.

Eklemler ağrısı, mide bulantısı, ishal, halsizlik, tat ve koku kaybı da semptomlar arasında.

Baş ve boğaz ağrısı ile **gözde kızarıklık** olan konjonktivit daha az görülüyor.

COVID-19 HAKKINDA NELER BİLİYORUZ?

TRT HABER
www.trthaber.com.tr

Kimler daha fazla risk altında?

En çok etkilenenler **60 yaş üstü**,

Kronik rahatsızlıkları olanlar,

Sağlık çalışanları,

Çocuklarda **nadir** ve **hafif** görülüyor.

Evcil hayvanlardan bulaşır mı?

Buna dair bir **kanıt yok**.

Tedbir için hayvanlarla temastan sonra **eller yıkanmalı**.

Son durum ne? Tedavisi bulundu mu?

Dünya çapında **1 milyondan fazla vaka** var.

Can kaybı **70 bini** aştı.

Aşı çalışmaları sürüyor.

İyileşmiş hastalardan alınan kanın **tedavide kullanılması** söz konusu.

Ülkeler ne gibi önlemler aldı?

Seyahat yasakları

Sokağa çıkma kısıtlamaları

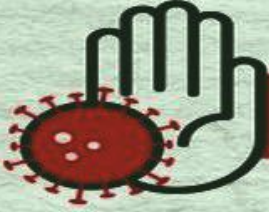
Maske takma zorunluluğu

Restoranların vs kapatılması ile etkinlik iptalleri

COVID-19'dan nasıl korunacağız?

- Eller, normal su ve sabunla **en az 20 saniye** yıkanmalı.
- Eller, yüze **sürülmemeli**.
- Evler sık sık **havalandırılmalı**.
- Mümkün olduğunca **evlerden çıkılmamalı**.
- Hasta insanlarla **temastan kaçınılmalı**.
- Kalabalık yerlerde **sosyal mesafe** en az 1 metre olmalı.
- Toplu yerlerde **maske** kullanılmalı.
- Hapşırırken ya da öksürürken **ağız ve burun kapatılmalı**.
- Mümkünse **sağlık merkezlerine** gidilmemeli.
- **Sağlıklı** beslenilmeli.

Virüs belirtisi olanlar ne yapmalı?

- Yüksek ateş, öksürük, nefes darlığı, halsizlik, ağrı, tat ve koku kaybı gibi **belirtiler gösterenler** maske takarak sağlık kuruluşuna başvurmalı.
- **14 gün izolasyon** kuralına uyulmalı.
- **Eve misafir** kabul edilmemeli.
- Evdeki **ortak kullanım alanları** en aza indirilmeli.

Temassız ödemeler 3 katına çıktı

Bankalararası Kart Merkezi (BKM), mart ayına ilişkin kartlı ödeme verilerini açıkladı

Martta temassız kartlarla yapılan ödeme adedi, 2019'un aynı dönemine göre **YAKLAŞIK 3 KATINA ÇIKTI VE 85,8 MİLYONA** ulaştı

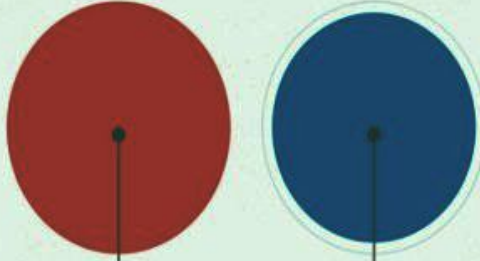
Her 5 mağaza içi ödemededen **1'İ TEMASSIZ** yapıldı

2,5 MİLYON FARKLI KART ilk kez temassız ödemelerde kullanıldı

KART SAYISI

Mart sonu itibarıyla toplam kart sayısı **239 MİLYON**

Martta kartlı işlem adedi geçen yılın aynı dönemine kıyasla **%3 artarken, nakit çekim adedi %14 geriledi**

Kartlı ödeme tutarı **85,5 MİLYAR LİRAYA** ulaştı

Nakit çekim tutarı **81,6 MİLYAR LİRA** oldu

MARKET-GIDA ÖDEMELERİ ARTTI

Mart ayında kartlı ödemede market-gıda sektöründe **%44**, elektronik eşya ve sağlık-kozmetikte ise **%16** artış gerçekleşti

MARKET-GIDA **%44**

ELEKTRONİK EŞYA VE SAĞLIK-KOZMETİKTE **%16**

İNTERNETTEN ÖDEMELER

İnternette kartlı ödeme tutarı, 2019'un aynı dönemine göre **%19 artarak 16,5 milyar liraya** ulaştı

Mart ayında her **5 LİRA KARTLI ÖDEMENİN 1 LİRASI** internette yapıldı

3 MİLYON KART İLK KEZ internette ödemelerde kullanıldı

Market-gıda sektöründe internette yapılan ödemeler geçen yılın aynı dönemine göre **YAKLAŞIK 2,5 KATINA ÇIKTI VE 1,7 MİLYAR LİRA** oldu